

Overheidsconsumptie motor van de economische groei

Auteur(s):

Statistiek

Samengesteld door de divisie macro-economische statistieken en publicaties van het CBS

Verschenen in:

ESB, 88e jaargang, nr. 4399, pagina 167, 4 april 2003

Rubriek:

Statistiek

Trefwoord(en):

goederenmarkt

De stijging van het bruto binnenlands product (bbp) kwam in 2002 uit op 0,3 procent. De motor achter deze bescheiden economische groei was de overheid, die 3,8 procent meer consumeerde dan een jaar eerder. Daarmee compenseerde de overheid de krimp bij de export en investeringen. De uitvoer van goederen en diensten daalde in 2002 met 1,3 procent. De investeringen in vaste activa namen met 3,7 procent fors af. Het volume van de consumptie door huishoudens liet een bescheiden groei zien van één procent. In 2002 bedroeg het bbp 444 miljard euro.

Aandelen in nationale bestedingen

Naast de groeiverschillen tussen de verschillende bestedingscategorieën zijn ook de aandelen in het bbp van deze categorieën informatief. Het binnenlands product kan onder andere benaderd worden vanuit de bestedingenkant. Finale bestedingen bestaan uit de consumptie van zowel de huishoudens als van de overheid alsmede de investeringen (inclusief veranderingen in voorraden). De som van deze twee delen wordt de totale nationale bestedingen genoemd. Het derde onderdeel is het saldo van de export en de import. De grootste veranderingen van het bbp worden veroorzaakt door mutaties in de totale nationale bestedingen, die 95 procent van het bbp uit maken.

In 2002 was het aandeel van de overheidsconsumptie in de nationale bestedingen 25,6 procent, een stijging van 1,1 procentpunt ten opzicht van een jaar eerder. De consumptie van huishoudens nam toe met 0,6 procentpunt, terwijl de investeringen 1,7 procentpunt daalden. Het aandeel van de overheid in de nationale bestedingen nam dus het meest toe.

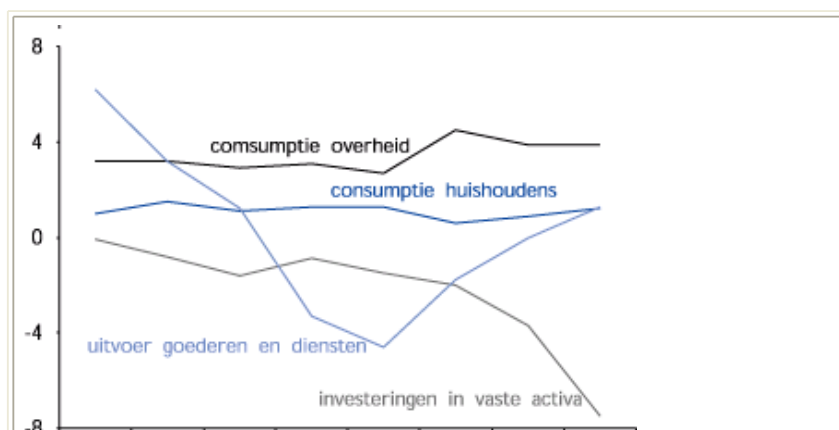
Toename aantal banen bij de overheid

In 2002 is het aantal banen bij de overheid (inclusief onderwijs) ten opzichte van 2001 met 37 duizend toegenomen. Dit is een stijging van 3,5 procent. Met name bij politie en justitie en bij het gevangeniswezen is er sprake van een groei van de werkgelegenheid. Ook bij de zorg en overige niet-commerciële dienstverlening is de stijging in 2002 met 4,6 procent groter dan gemiddeld. In deze sector nam het aantal banen toe met 66 duizend. Deze week werkgelegenheidsstijging bij de overheid leidde (via de loonkosten, tot een toename van de kosten en vervolgens) tot een groei van de overheidsconsumptie.

Internationale vergelijking

Nederland staat met de sterke groei van de overheidsconsumptie (een toename van 3,8 procent) zeker niet alleen. Ook in Spanje, Frankrijk, Finland en het Verenigd Koninkrijk ligt de volumegroei van de overheidsconsumptie tussen de drie en de vier procent. In Ierland is de volumegroei met 3,8 procent het hoogst. In de EU als geheel is de overheidsconsumptie vorig jaar met 2,6 procent gestegen.

[figuur 1](#)

Figuur 1. Bestedingscategorieën, procentuele volumemutaties t.o.v. voorgaand jaar

figuur 2

